

Biblioteka
SVET POLITIKE

Br. 4

Urednik
Borislav Pantić

Pomoćnik urednika
Darko Tuševljaković

Naslov originala
Michael Wolff
“Fire and Fury
Inside the Trump White House”

Copyright © 2018, Michael Wolff
All rights reserved

Copyright © 2018 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

Jacket design by Rick Pracher
Jacket photograph © REUTERS by Jonatan Ernst (front)

Copyright © 2018 dizajna korice i fotografije
za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-578-6

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, prešampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Čarobna knjiga
Beograd 2018.

MAJKL VULF

VATRA
I BES

BELA KUĆA POD
TRAMPOVOM UPRAVOM

Preveli sa engleskog:

Vladimir D. Janković
Marija Pavićević
Igor Stanojević
Stela Babić

Čarobna
knjiga

Za Viktoriju i Luizu, majku i ćerku

SADRŽAJ

AUTOROVA NAPOMENA	9
PROLOG: EJLS I BENON	13
1. DAN IZBORA	23
2. TRAMPOVA KULA	36
3. OD PRVOG DANA	62
4. BENON	76
5. DŽARVANKA	95
6. KOD KUĆE	115
7. RUSIJA	129
8. ORGANIZACIONI RASPORED	146
9. CPAC	168
10. GOLDMAN	184
11. PRISLUŠKIVANJE	196
12. PONIŠTITI I ZAMENITI	209

13. BENON BORAC	224
14. SOBA ZA KRIZNE SITUACIJE	236
15. MEDIJI	251
16. KOMI	270
17. U INOSTRANSTVU I KOD KUĆE	284
18. BENONOV POVRATAK	299
19. KOJA MIKA?	314
20. MAKMASTER I SKARAMUČI	333
21. BENON I SKARAMUČI	347
22. GENERAL KELI	360
EPILOG: BENON I TRAMP	376
IZJAVE ZAHVALNOSTI	387
BELEŠKA O AUTORU	389
INDEKS POJMOVA	391

AUTOROVA NAPOMENA

Razlog tome što sam napisao ovu knjigu ne može biti očigledniji. Posle inauguracije Donalda Trampa, 20. januara 2017. godine, Sjedinjene Države obrele su se u samom središtu najčudnovatije političke oluje još od, u najmanju ruku, „Votergejta”. Kako se taj dan bližio, trudilo sam se da pričam ovu priču nastojeći da idem u korak sa zbivanjima i da posmatram život u Beloj kući za vreme Trampove vladavine očima ljudi koji su s njom imali najdirektnije veze.

Ovo sam prvobitno zamislio kao prikaz prvih sto dana Trampove vlade, tog najtradicionalnijeg pokazatelja sposobnosti jednog predsednika da upravlja državom. Međutim, događaji su se smenjivali munjevitom brzinom više od dvesta dana bez spontanog prekida, a zavesa se spustila, posle prvog čina Trampovog predsednikovanja, tek krajem jula – sa imenovanjem penzionisanog generala Džona Kelija za šefa kabineta i smenom glavnog stratega Stivena K. Benona tri nedelje kasnije.

Događaji koje sam opisao na ovim stranicama zasnovani su na razgovorima koje sam tokom osamnaest meseci vodio s predsednikom, s većinom članova njegovog višeg savetodavnog tela – od kojih su neki više desetina puta razgovarali sa mnom – kao i s mnogima s kojima su oni sami razgovarali. Prvi intervju uradio sam krajem maja 2016. godine u Trampovom domu na Beverli Hilsu, mnogo pre nego što sam mogao i da zamislim Trampa u Beloj kući, a kamoli da napišem knjigu o tome. Tom prilikom je, tada još uvek kandidat, njuapao

Hagen–Dasov sladoled od vanile, vedro i dokono načinjući razne teme, dok su njegovi pomoćnici Houp Hicks, Kori Levandovski i Džared Kušner ulazili u prostoriju i izlazili iz nje. Razgovori sa članovima tima kampanje nastavili su se tokom konvencije Republikanske stranke u Klivlendu, kada je još uvek bilo teško zamisliti Trampa kao izbornog kandidata. Prešli su u Trampovu kulu s pričljivim Stivom Benonom – koji je pre izbora izgledao kao zabavni osobenjak, a kasnije, posle izbora, odavao utisak pravog čudotvorca.

Ubrzo posle 20. januara za mene je gotovo stalno bilo rezervisano mesto na kauču u Zapadnom krilu. Od tada sam uradio više od dve stotine intervjuja.

Iako se Trampova uprava držala nepisanog pravila da pokazuje netrpeljivost prema novinarima, mora se priznati da je Bela kuća od njegovog dolaska na vlast postala otvorenija prema medijima nego ikad ranije. U početku sam tražio formalni pristup Beloj kući, nešto kao status neprimetnog posmatrača. Sam predsednik je podržao tu ideju. Ipak, budući da je još od prvih dana Trampovog mandata u mnogim resorima bilo otvorenih sukoba, nije bilo nikoga da to i omogući. S druge strane, niko mi nije rekao ni da odem. Tako sam postao više stalni uljez nego pozvani gost – nešto najbližnije muvi na zidu – pri čemu nisam prihvatio nikakva pravila niti sam obećao šta ću napisati, a šta ne.

Mnogi delovi priče o tome šta se dešavalo u Beloj kući otkad je Tramp izabran kontradiktorni su; mnogi su, u Trampovom maniru, izneti hrabro, ali netačno. Te kontradiktornosti i ta labava veza sa istinom, a gotovo i sa samom stvarnošću, predstavljaju nit koja se provlači kroz čitavu knjigu. Ponekad sam dopuštao akterima da ponude svoje verzije, a zauzvrat sam prepuštao čitaocu da sudi o njihovoj istinitosti. U nekim drugim prilikama sam se, na osnovu nivoa doslednosti u iskazima i služeći se izvorima u koje sam stekao poverenje, opredelio za verziju događaja koju lično smatram verodostojnom.

Pojedini moji izvori govorili su oslanjajući se na takozvanu duboku pozadinu¹, pristup prihvaćen u savremenoj političkoj literaturi, u kojem se dozvoljava da koristite opise događaja koje daje neimenovani svedok. Oslanjao sam se i na nezvanične razgovore, dopuštajući izvoru da doslovno citira, ali uz dogovor da se poštuje anonimnost. Pojedini sagovornici su pristali na razgovor pod uslovom da materijal iz intervjua ne dospe u javnost pre nego što knjiga bude objavljena. Bilo je pak i onih koji su govorili otvoreno, dajući zvanične izjave.

S druge strane, treba pomenuti činjenicu da su mnoge zavrzleme, s kojima sam kao novinar morao da se suočim prilikom susreta sa članovima Trampove uprave, posledica nepostojanja zvaničnih procedura i nedostatka iskustva predstavnika Bele kuće. U te izazove ubraja se i prikupljanje nezvaničnih izjava i materijala duboke pozadine koji bi kasnije bili nonšalantno objavljeni zvanično; pojedini izvori su mi nešto ispričali u poverenju, a potom to razglasili kao da ih je ta prva ispovest pročistila; često nisu obraćali pažnju na postavljanje parametara prilikom daljeg korišćenja razgovora. Takođe, stavovi nekih izvora bili su toliko dobro i naširoko poznati da je bilo smešno ne pripisati im ih, a bilo je i skoro zabranjenog obelodanjivanja informacija i iskrivljenog prepričavanja inače privatnih i poverljivih razgovora. Na kraju, čitavom ovom knjigom neprekidno, neumorno i nekontrolisano odzvanja glas samog predsednika, i u privatnim i u zvaničnim razgovorima, i njegove reči koje drugi svakodnevno prenose, ponekad praktično u trenutku kad ih izgovori.

Iz nekog razloga, skoro svi s kojima sam stupio u kontakt – podjednako i viši predstavnici Bele kuće i posvećeni posmatrači – pristali su da provedu sa mnom mnogo vremena i zaista su se potrudili da mi pomognu u prikazivanju specifičnosti načina života unutar Bele kuće tokom Trampovog mandata. Na kraju, ono čemu

¹ Engl. *Deep background*. (Prim. ur.)

sam bio svedok i što je suština ove knjige jeste grupa ljudi koji su se borili, svako na svoj način, da shvate šta zapravo znači raditi za Donalda Trampa.

Tim ljudima mnogo dugujem.

PROLOG:

EJLS I BENON

To veče je počelo u pola sedam, ali je Stiv Benon, čovek koji se odjednom našao među najmoćnijim ljudima na svetu, kasnio, sada očigledno sve manje obraćajući pažnju na vremenska ograničenja.

Benon je obećao da će doći na ovu večeru, koju su organizovali zajednički prijatelji za uzak krug ljudi u kući u Grinič Vildžu, kako bi se sastao s Rodžerom Ejlsom, bivšim direktorom *Foks njuza*, najznačajnijom ličnošću u sferi desničarskih medija i s vremena na vreme Benonovim mentorom. Narednog dana, 4. januara 2017. godine – malo više od dve nedelje pre nego što će njegov prijatelj Donald Tramp biti postavljen za četrdeset petog predsednika – Ejls se zaputio u Palm Bič, otišavši prinudno, ali, kako se nadao, privremeno u penziju.

Najavili su sneg za taj dan, pa je neko vreme bilo pitanje da li će do okupljanja uopšte i doći. Ejls, koji je tada imao sedamdeset šest godina, već dugo je imao problema s nogom i kukom i jedva se kretao, pa je razumljivo što se pribojavao klizavih ulica Menhetna. Međutim, radovao se susretu s Benonom, pa se sa suprugom Bet ipak zaputio iz svoje kuće na Hadsonu na ugovorenu večeru. Benonova najbliža saradnica Aleksandra Prit neprestano je slala poruke o tome kako Benon pokušava da se izvuče iz Trampove kule i dokle je stigao.

Dok su okupljeni čekali Benona, Ejls je bio zvezda večeri. Potpuno zatečen pobedom svog starog prijatelja Donalda Trampa na izborima

kao i skoro svi ostali, Ejls je taj deo večeri pretvorio u mini-seminar o nasumičnosti i apsurdima politike. Pre nego što je osnovao *Foks njuz* 1996. godine, Ejls je proveo trideset godina među vodećim političkim operativcima Republikanske stranke. Iako su ga izborni rezultati iznenadili, ipak je pronašao razloge da povuče pravu liniju od Niksona do Trampa. Samo prosto nije bio siguran, kako je rekao, da je Tramp, koji je nekad bio i republikanac i nezavisan političar i demokrata, pravi čovek za taj položaj. Uprkos tome, smatrao je da Trampa poznaje koliko i drugi i rekao je da će mu rado ponuditi svoju pomoć. Isto tako je nestrpljivo iščekivao da se vrati u igru desničarski opredeljenih medija i s mnogo entuzijazma je opisivao mogućnosti ulaganja oko milijarde dolara, koliko je procenio da će mu biti potrebno za novu kablovsku mrežu.

I Ejls i Benon su sebe doživljavali kao dobre poznavaoce istorije i obojica su bili samouki teoretičari skloni opštim teorijama. Smatrali su da cela ova situacija ima veze s njihovom harizmom – imali su lični odnos s prošlošću, baš kao i s Donaldom Trampom.

Sada je pak, ma koliko nerado, Ejls uviđao da, barem trenutno, desničarsku baklju prosleđuje Benonu. Ta je baklja plamsala ironijom. Ejlsov *Foks njuz* je sa svojih milijardu i po dolara godišnjeg prihoda dve decenije vodio glavnu reč u republikanskoj politici. Sada se Benonov *Brajtbart njuz*², sa svojih tričavih milion i po dolara godišnjeg profita, borio za taj položaj. Trideset godina je Ejls – donedavno najmoćnija figura u konzervativnoj politici – povlađivao Donaldu Trampu i trpeo njegovo ponašanje, ali na kraju su ga izabrali Benon i *Brajtbart*.

Šest meseci ranije, kad je Trampova pobeda još uvek bila u domenu naučne fantastike, Ejls je, pod optužbom za seksualno zlostavljanje, izbačen iz *Foks njuz*a, što je bio planski osmišljen potez liberalnih sinova osamdesetpetogodišnjeg konzervativca Ruperta Merdoka,

² *Brajtbart njuz* je ultradesničarski sajt na kojem je Benon bio izvršni direktor upravnog odbora do januara 2018. (Prim. ur.)

većinskog vlasnika *Foks njuza* i najmoćnijeg medijskog mogula našeg vremena. Ejlsov pad bio je povod za slavlje liberala: najvećeg bauka među konzervativcima na savremenoj političkoj sceni oborila je nova društvena norma. Tramp, optuživan za daleko raskalašnije i sramotnije ponašanje, manje od tri meseca kasnije izabran je za predsednika.

Ejlsu su se kod Trampa dopadale mnoge stvari: njegove trgovačke sposobnosti, umeće da zabavi široke narodne mase i sklonost ka tračarenju. Divio se Trampovom šestom čulu za osvajanje javnosti – ili bar neumljivosti i neumornosti kojima je neprekidno pokušavao da ga osvoji. Svidala mu se Trampova igra. Dopadale su mu se Trampova prodornost i besramnost. „On prosto samo nastavi da ide dalje”, rekao je jednom prijatelju čudeći se posle prve debate s Hilari Klinton. „Zvekneš ga po glavi, ali on se ne zaustavlja. Čak i ne zna da si ga zveknuo.”

Međutim, Ejls je bio ubeđen da Tramp nema ni politička uverenja ni čvrst karakter. Činjenica da je Tramp postao čisto otelotvorenje *Foksovog* gnevnog čoveka iz redova običnih ljudi bila je još jedan pokazatelj da živimo u svetu u kome je sve naglavačke. Videlo se da će neko tu izvući deblji kraj, a Ejls je pomislio da to može biti on sam.

Ipak, Ejls je decenijama posmatrao političare i tokom svoje dugogodišnje karijere nagledao se svih mogućih vrsta ponašanja, osobenjaštva, neozbiljnosti, kukavičluka i opsesija. Profesionalci poput njega – a sada i poput Benona – radili su s raznoraznima. Bio je to odnos savršene simbioze i međusobne zavisnosti. Političari su stajali na čelu složenih organizacionih napora. Operativci su znali pravila igre, kao i većina kandidata i funkcionera. Ejls je, međutim, bio prilično siguran da Tramp to ne zna. Tramp nije bio disciplinovan –

nije bio sposoban da planski osmisli bilo šta. Nije mogao biti deo bilo kakve organizacije niti je postojala verovatnoća da bi se saglasio s bilo kakvim programom ili principom. Po Ejlsovom mišljenju, on je bio „buntovnik bez razloga”. On je naprosto bio „Donald” – i kao da je dovoljno reći samo to.

Početak avgusta, manje od mesec dana pre nego što je Ejls progнан iz *Foks njuza*, Tramp je zamolio svog starog prijatelja da rukovodi njegovom nesrećnom kampanjom. Znajući da Tramp ne voli da poslušava savete, niti čak da ih saslušava, Ejls ga je odbio. Taj posao dodeljen je Benonu nedelju dana kasnije.

Posle Trampove pobede Ejls se sigurno pokajao što nije prihvatio da vodi kampanju svog prijatelja, i dalje u neverici što se ispostavilo da je Trampova ponuda predstavljala izuzetnu poslovnu priliku. Trampov dolazak na čelo države, iz Ejlsovog ugla, bio je neočekivan trijumf mnogo toga što su sam Ejls i *Foks njuz* predstavljali. Na kraju krajeva, možda upravo Ejls i snosi najveću odgovornost za sliku o gnevnom običnom čoveku koja je igrala ulogu u Trampovoj pobedi: on je osnovao desničarski medij koji se oduševljavao Trampovim karakterom.

Ejls, član uskog kruga prijatelja i savetnika kojima se Tramp često obraćao, potajno se nadao da će provesti više vremena s novim predsednikom kad se on i Bet presele u Palm Bič; znao je da Tramp planira često da odseda u Mar a Lagu, što je veoma blizu Ejlsove kuće. Iako je Ejls bio potpuno svestan da u politici pobeda menja sve – pobednik je pobednik – i dalje nije mogao da prihvati neverovatnu i bizarnu činjenicu da je njegov prijatelj Donald Tramp sada predsednik Sjedinjenih Država.

U pola deset, tri sata kasnije, kad se popriličan deo hrane već pojelo, napokon je stigao i Benon. Taj gojazni neobrijani šezdeset-

trogodišnjak pridružio se gostima za stolom u svom stilu – u iznošenom neformalnom sakou, dve iskombinovane košulje i vojničkim pantalonama – i odmah poveo glavnu reč. „Ne pijem”, rekao je odbivši pruženu čašu vina i odmah se upustio u živ razgovor, žurno zasipajući sagovornike informacijama o svetu kojim će zavladatai.

„Pokrićemo sva polja, tako da ćemo postaviti sve članove kabineta u roku od sedam dana na sednicama za potvrdu predloga njihovog imenovanja”, rekao je o izboru kandidata iz generacije pedesetih za civilne i vojne resore. „Tilersona ćemo imati za dva dana, Sešna za dva dana, Metisa za dva dana...”

Benon je prešao s Besnog Psa Metisa – penzionisanog generala sa četiri zvezdice, koga je Tramp imenovao za ministra odbrane – na dugu govoranciju o mučenju, na iznenađujuće liberalne stavove generala i gluposti civilno-vojne birokratije. Zatim se razgovor poveo o predstojećem imenovanju Majkla Flina za savetnika za nacionalnu bezbednost bio je omiljeni Trampov general, koji je držao uvodnu reč na mnogim Trampovim mitinzima.

„Može on. Nije baš Džim Metis, a nije ni Džon Keli... ali odgovara. Samo treba da se okruži odgovarajućim kadrom.” S druge strane, Benon je izjavio sledeće: „Kada odbaciš sve one koji nikad nisu bili za Trampa, koji su dali sve one izjave, i sve neokonzervativce koji su nas uvukli u sve ove ratove... ne ostane ti veliki izbor.”

Benon je rekao da se trudio da na mesto savetnika za nacionalnu bezbednost ugura Džona Boltona, diplomatu čuvenog po krutim stavovima. Bolton je bio i Ejlsov favorit.

„Taj je drčan”, rekao je Ejls. „Opasan mali drkadžija. Ali takav nam i treba. Ko bi drugi umeo da se snađe u situaciji u Izraelu? Flin je malo lud što se Irana tiče. Tilerson”, imenovani, mada još neustoličeni državni sekretar, „zna samo da priča o nafti.”

„Boltonovi brkovi su problem”, prezrivo je dobacio Benon. „Tramp smatra da njegov izgled ne odgovara toj funkciji. Znaš i sam da Bolton na prvi pogled i nije neka lepota.”

„A još se uvalio u nevolju zato što se jedne noći potukao u nekom hotelu i jurio za nekom suknjom.”

„Da sam to rekao Trampu, verovatno bi ga zaposlio.”

Zanimljivo je da je Benon bio u stanju da podržava Trampa, a da u isto vreme pokazuje kako ga ne shvata sasvim ozbiljno. Donald, koji je često ulazio u šemu za predsedničkog kandidata i izlazio iz nje, upoznao je 2010. godine. Na sastanku u Trampovoj kuli Benon mu je predložio da uloži pola miliona dolara u podršku kandidatima iz pokreta *Čajanka* kako bi dodatno istakao svoje predsedničke ambicije. Benon je otišao s tog sastanka sa utiskom da Tramp nikad neće zagristi takav zalogaj. Prosto je smatrao da Tramp nije ozbiljan igrač. U periodu od tog susreta do sredine avgusta 2016. godine, kad je preuzeo Trampovu kampanju, Benon je bio siguran da, osim nekoliko intervju-a koje je obavio s Trampom za svoju radio-emisiju na *Brajtbartu*, nije proveo više od deset minuta u neposrednom razgovoru s njim.

Međutim, tada je nastupio Benonov cajtgajst trenutak. Ceo svet je odjednom ušao u fazu preispitivanja. Bregzit u Velikoj Britaniji, talasi imigranata na negostoprivljivim evropskim obalama, oduzimanje radničkih prava, naznake srljanja u novu finansijsku propast, Berni Sanders i njegov liberalistički revanšizam – svuda je došlo do burnih reakcija. Čak su i najposvećeniji zagovornici globalizma začutili. Benon je smatrao da je veliki broj ljudi iznenada postao spreman da prihvati novu poruku: svetu su potrebne granice – ili svet treba da se vrati u vreme kada je imao granice. Kada je Amerika bila velika. Trampova politika je postala platforma za tu poruku.

Do te januarske večeri Benon je živeo u svetu Donalda Trampa skoro pet meseci. Iako je za to vreme sastavio poduži spisak Trampovih uvrnutih osobina, što je bio dovoljan znak za opravdanu bojazan

zbog nepredvidljivosti njegovog šefa i posledica njegovih stavova, to mu nije umanjilo utisak o Trampovoj neobičnoj naklonosti desnici, *Čajanki*, šaljivim stranicama na internetu, a sada, posle pobeđe, ni od toga da pruži priliku Stivu Benonu.

„Da li on uopšte *shvata*?”, najednom je upitao Ejls, zastavši i pogledavši Benona pravo u oči.

To se odnosilo na Trampa. Izgleda da je ovo bilo pitanje o desničarskom programu: da li plejboj milijarder zaista shvata populističke ciljeve radničke klase? Međutim, ovo je verovatno bilo direktno i sasvim jasno pitanje o samoj prirodi vlasti. Da li Tramp shvata kakvo je mesto u istoriji zauzeo?

Benon je otpio gutljaj vode. „Shvata”, odvratio je Benon, možda i predugo oklevajući da odgovori. „Shvata ponešto.”

Ejls je nastavio da pilji u njega iskosa, kao da iščekuje da Benon otvori još neku kartu.

„Ozbiljno”, rekao je Benon. „Postao je deo šoua. Sada je to njegov šou.” Prekinuvši razgovor o samoj Trampovoj ličnosti, Benon je nastavio da govori o Trampovom programu rada. „Od prvog dana radimo na preseljenju američke ambasade u Jerusalem. Netanjahu je za. Šeldon je za” – Šeldon Adelson, milijarder i prvi čovek kazino-imperije, pristalica ekstremne desnice u Izraelu i Trampove politike. „Znamo kuda ovo vodi.”

„Zna li to i Donald?”, upitao je sumnjičavi Ejls.

Benon se osmehnuo – gotovo i namignuo – i nastavio:

„Neka Jordan uzme Zapadnu obalu, neka Egipat uzme Gazu. Neka se izbore s tim. Ili neka izginu boreći se. Saudijci su na ivici, Egipćani su na ivici, svi se smrtno plaše Persije... Jemen, Sinaj, Libija... Ovo je baš gadno... Zato je Rusija ključni faktor... Je li Rusija toliko loša? Oni su loši momci. Ali svet je pun loših momaka.”

Benon je sve to govorio gotovo ostrašćeno – kao neko ko će prekrojiti svet.

„Ali dobro je što se bar zna da su loši momci loši”, rekao je Ejls podstičući Benona. „Donald to možda ne zna.”

Pravi neprijatelj, rekao je Benon, uvek dajući precizne i konkretne komentare i vodeći računa da Trampa ne brani previše, ali i da ga nimalo ne kritikuje, zapravo je Kina. Kina je prvi front u novom hladnom ratu. Sve je to za vreme Obame bilo pogrešno shvaćeno – ono što smo smatrali da razumemo, nismo nimalo razumeli. To je bila greška američkih obaveštajnih službi. „Mislim da je Komi trećerazredni stručnjak. Brennan je drugorazredni”, prokomentarisao je Benon direktore FBI-ja i CIA koje je Tramp otpustio.

„U Beloj kući je sada kao što je bilo 1968, za vreme Džonsona. Suzan Rajs”, Obamin savetnik za nacionalnu bezbednost, „vodi kampanju protiv ISIS-a kao savetnik za nacionalnu bezbednost. Oni biraju mete, ona bira napade dronom. Hoću da kažem da vode rat podjednako efikasno koliko i Džonson šezdeset osme. Pentagon je potpuno isključen iz cele stvari. Obaveštajci su isključeni iz cele stvari. Mediji su doprineli da Obama ne snosi krivicu. Ako se iz ovoga izuzme ideologija, vidi se da je sve obavljeno amaterski. Ne znam šta Obama radi. Niko na Kapitol hilu ga ne poznaje, ugledni poslovni ljudi ga ne poznaju – šta je on postigao, šta on uopšte radi?”

„Kako se Donald snalazi u svemu tome?”, upitao je Ejls, sada već nedvosmisleno ukazujući da je Benon mnogo ispred svog mecene.

„Potpuno se uključio.”

„Je li usredsređen?”

„Pliva.”

„Ne bih ja dao Donaldu mnogo tema za razmišljanje”, rekao je Ejls, kome je to bilo zabavno.

Benon je sarkastično frknuo. „Previše, premalo – to ne menja stvari.”